

Sygn. akt V *U 65/13*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 marca 2013r.

Sąd Okręgowy w Słupsku w S. Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Ewa Sławińska- Klamann**

Protokolant: st.sekr.sądowy Joanna Adamczyk-Podolska

po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2013r. w Słupsku

na rozprawie sprawy

z odwołania Z. G.

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

z dnia 30 listopada 2012 r. znak (...)

w sprawie Z. G.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu Z. G. prawo do emerytury począwszy od 26 października 2012 r., nie stwierdzając odpowiedzialności organu rentowego.

UZASADNIENIE

Ubezpieczony Z. G. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 30.11.2012 r., znak (...), odmawiającej jemu prawa do emerytury w obniżonym wieku. Domagał się zmiany decyzji i przyznania prawa do emerytury.

Pozwany organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu podniósł, że nie uwzględniono ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w Stoczni (...) S.A. od 01.08.1969 r. do 04.11.1984 r., gdyż pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 14.05.1999 r. nie określił rodzaju pracy ściśle według wykazu, pozycji i punktu rozporządzenia, a pod wskazaną pozycją przepisów resortowych nie figuruje stanowisko ślusarza, montera kadłubów i montera ślusarskiego wyposażenia.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony Z. G., urodzony (...), w dniu 26.10.2012 r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury w obniżonym wieku. Dowodami z dokumentów wykazał okres składkowy i nieskładkowy według stanu na dzień 01.01.1999r. w wymiarze 28 lat 5 miesięcy i 4 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym zdaniem organu rentowego żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Do okresu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie uwzględnił okresu zatrudnienia w Stoczni (...) S.A. od 01.08.1969 r. do 04.11.1984 r, ponieważ w świadectwie pracy w warunkach szczególnych zakład pracy nie określił rodzaju pracy ściśle według wykazu, pozycji i punktu rozporządzenia, a pod wskazaną pozycją przepisów resortowych nie figuruje stanowisko ślusarza, montera kadłubów i montera ślusarskiego wyposażenia.

Nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Nie pozostaje w stosunku pracy, uprawniony jest do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Zaskarżoną decyzją z dnia 30.11.2012 r. odmówiono ubezpieczonemu prawa do emerytury z uwagi na nie wykazanie wymaganego 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych według stanu na dzień 01.01.1999r.

/ **dowód:** akta emerytalne – wniosek k. 1-3, kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych- k. 4, karta przebiegu zatrudnienia na dzień 01.01.1999r. -k. 15, zaskarżona decyzja – k.14-14v. /

Ubezpieczony Z. G. w spornym okresie zatrudnienia tj. od 01.08.1969 r. do 04.11.1984 r. pracował w pełnym wymiarze czasu pracy w Stoczni (...) S.A. przy budowie i remoncie statków na stanowiskach znajdujących się na tych statkach, pochylniach, dokach i przy nadbrzeżach. Była to praca przy produkcji łodzi i statków. Pracował jako ślusarz, monter kadłubów oraz monter ślusarskiego wyposażenia. Zajmował się nitowaniem, robił elementy statków, pracował jako monter kutrów stalowych.

/**dowód:** akta sprawy: wyjaśnienia ubezpieczonego – k. 22-22v. w zw. z k. 24 (00:01:38-00:12:22), zeznania świadka B. K. (1)- k. 22 v. w zw. z k. 24 (00:15:01-00:24:13), zeznani świadka J. P. – k. 22 v. w zw. z k. 24 (00:24:14-00:31:11), zeznania ubezpieczonego – k. 30 v. w zw. z k. 31 (00:03:04-00:04:59, akta emerytalne: świadectwo pracy ubezpieczonego z dnia 14.05.1999 r.- k. 5/

Praca ubezpieczonego w czasie spornego okresu zatrudnienia tj. od 01.08.1969 r. do 04.11.1984 r. w Stoczni (...) S.A., była pracą w warunkach szczególnych. Łączny okres pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych wynosi 15 lat 3 miesiące i 4 dni.

Ubezpieczony według stanu na dzień 1 stycznia 1999 roku posiada ponad 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych.

/**dowód: j/w**/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego Z. G. zasługuje na uwzględnienie.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie było ustalenie uprawnień ubezpieczonego do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 , poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z art.184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32,33,39 i 40, jeżeli w dniu wejścia ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27

W myśl ust. 2 art. 184 emerytura przysługuje ubezpieczonym, którzy nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, to 20 lat w przypadku kobiet (art. 27 pkt 2). Wiek emerytalny wynika z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.), do którego odsyła art. 32 ust. 4 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Dla mężczyzny jest to 60 lat. Wymagany okres zatrudnienia w warunkach szczególnych przewidziany w przepisach dotychczasowych, o którym mowa w art. 184 ust. 1, to okres 15 lat, o czym stanowi § 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że ubezpieczony Z. G. ma ukończone 60 lat – ukończył je w dniu 15.10.2012r., nie jest członkiem OFE, posiada wymagany ponad 25 letni staż pracy liczony na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 01.01.1999 roku. Nie pozostaje w stosunku pracy.

Oznacza to, iż jedyną przesłanką jaką musiał ubezpieczony udowodnić w przedmiotowej sprawie była praca w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat według stanu na dzień 01.01.1999r.

Zgodnie § 22 ust 1 rozporządzenia ministra pracy i polityki społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. nr 237 poz.1312) środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

1) legitymacja ubezpieczeniowa;

2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Z kolei ust 2 tego przepisu stanowi, że jeżeli ustawa przewiduje możliwość udowodnienia zeznaniami świadków okresu składkowego, od którego zależy prawo lub wysokość świadczenia, dowód ten dopuszcza się pod warunkiem złożenia przez zainteresowanego oświadczenia w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, że nie może przedłożyć odpowiedniego dokumentu potwierdzającego ten okres.

Jednak w spornych przypadkach, uwzględnienie okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach następuje po ustaleniu rzeczywistego zakresu obowiązków oraz wykonywania bezpośrednio i stale, w pełnym wymiarze czasu pracy tego zatrudnienia.

Zważyć przy tym należy, że w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno – rentowe prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom.

Według art. 473 § 1 kpc w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przed sądem przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu z zeznań świadków i z przesłuchania stron.

Ten wyjątek od ogólnych zasad, wynikających z art. 247 kpc, sprawia, że każdy istotny fakt (np. taki, którego ustalenie jest niezbędne do przyznania ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury), może być dowodzony wszelkimi

środkami dowodowymi, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2007 r. I UK 111/07).

W ocenie Sądu jest oczywiste, iż brzmienie zajmowanego stanowiska, jakie widnieje w dokumentach prowadzonych i wystawionych przez pracodawcę nie może mieć rozstrzygającego znaczenia w sprawie. Decyduje rodzaj wykonywanej pracy, co nadto wynika z powołanych wyżej przepisów prawa, w szczególności art. 32 ust. 2 który stanowi, iż dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w obniżonym wieku za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Rodzaje prac ustala się na podstawie powołanego już wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, który w załączniku A w Działach od I do XIV wymienia rodzaje prac, które są pracą w warunkach szczególnych.

Ponadto należy dodać, iż w myśl § 2 ust. 1 tegoż rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W załączniku A działu III do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm. oraz z 1997 r. Nr 6, poz. 377) pod poz. 90 wskazana jest praca wykonywana bezpośrednio przy budowie i remoncie statków na stanowiskach znajdujących się na tych statkach, pochylniach, dokach i przy nabrzeżach. W zarządzeniu nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. wymienione jest w pkt 17 pod poz. 90 dział III wykazu A zarządzenia stanowisko monterka kadłubów, w pkt 25 monterka ślusarskiego, a w pkt 46 ślusarza.

Postępowanie dowodowe wykazało, że praca ubezpieczonego w okresie 01.08.1969 r. do 04.11.1984 r. w Stoczni (...) S.A. r. jest pracą w warunkach szczególnych.

Fakt pracy w spornych okresach został potwierdzony zeznaniami świadków: B. K. (1) oraz J. P.. Świadczenie pracowali razem z ubezpieczonym i znali charakterystykę i warunki pracy Z. G..

Świadczenie ci w sposób szczegółowy zeznali o charakterze wykonywanej przez Z. G. pracy, podkreślając że w spornym okresie ubezpieczony pracował w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych bezpośrednio przy budowie i remoncie statków na stanowiskach znajdujących się na tych statkach, pochylniach, dokach i przy nadbrzeżach.

Zeznania świadków w tym zakresie jako jasne, rzeczowe, logiczne i spójne Sąd uznał za wiarygodne.

W okolicznościach niniejszej sprawy zarzut pozwanego dotyczący wystawienia przez zakład pracy niezgodnego z zasadami określonymi w rozporządzeniu świadectwa pracy z dnia 14.05.1999 r. nie utrzymał się w konfrontacji z przeprowadzonym postępowaniem dowodowym, albowiem z zeznań świadków oraz akt osobowych ubezpieczonego w sposób oczywisty wynika, iż Z. G. w spornych okresach zatrudnienia świadczył pracę w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż praca ubezpieczonego w spornym okresie zatrudnienia była pracą w warunkach szczególnych zgodnie z poz. 90 działu III wykazu A rozporządzenia.

Łączny okres pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych wynosi 15 lat 3 miesiące i 4 dni, co przekracza wymagany okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat.

W okolicznościach niniejszej sprawy oczywiste jest to, że również pracodawca ubezpieczonego pracę jego postrzegał jako pracę w szczególnych warunkach, zaś uchybienia formalne pracodawcy nie mogą skutkować pozbawieniem ubezpieczonego prawa do należnych mu świadczeń.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 27.01.2012 r., w sprawie II UK 103/11, uznał iż pracownik, który u jednego pracodawcy w tym samym czasie (okresie) wykonywał różne rodzaje pracy w szczególnych warunkach (wymienione w załączniku do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - wykaz A), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie powinien być pozbawiony uprawnienia do zaliczenia tego okresu do zatrudnienia w szczególnych warunkach wymaganego do emerytury na podstawie art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (vide.: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27.01.2012 r., w sprawie II UK 103/11).

Sąd orzekające w przedmiotowej w sprawie w pełni aprobuje powyższe stanowisko Sądu Najwyższego.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż praca ubezpieczonego spornych okresach zatrudnienia była pracą w warunkach szczególnych i przekraczała wymagane 15 lat na dzień 01.01.1999 r.

W tym stanie rzeczy Sąd przyjął, iż ubezpieczony spełnia wszystkie przesłanki wymagane do przyznania świadczenia z art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 477¹⁴§ 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu Z. G. prawo do emerytury od dnia 26.10.2012 r. tj. od dnia złożenia wniosku o emeryturę, nie stwierdzając odpowiedzialności organu rentowego, o czym orzeczono w punkcie I sentencji wyroku.

W oparciu o art. 118 ust. 1 a powołanej ustawy Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do emerytury, albowiem ustalenie okresu pracy w warunkach szczególnych wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego przez Sąd.